

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΠΑΡΤΩΣ ΜΥΩΝΑΣ

Είκοσι Έλληνες δημιουργοί συστήνουν στον «Φιλελεύθερο» αγαπημένους καλοκαιρινούς προορισμούς από την Ελλάδα. Με ζωγραφίες, σκίτσα ή σχέδια και λίγα λόγια στο πρώτο πρόσωπο, οι καλλιτέχνες παρουσιάζουν την εικόνα της συγκίνησης που τους προκαλεί ο τόπος που επέλεγον για τις καλοκαιρινές τους διακοπές. Μπορεί να είναι η πατρίδα στην οποία επιστρέφουν ή ένα μέρος που έχουν επιλέξει ως

τόπο διαφυγής, ψυχικής ανάτασης και καλλιτεχνικής έμπνευσης. Κάθε καλλιτέχνης εκμυστηρεύεται προσωπικά σημεία αναφοράς, εισηγμένοι αναζητήσεις πνευματικού ενδιαφέροντος ή υποδεικνύει μέρη «απάτητα» από την τουριστική κίνηση.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ

ΨΑΧΝΟΝΤΑΣ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Το δέσιμο εδώ και τριάντα χρόνια με τον **Αθω** και η εξέλιξη στην τέχνη του ζωγράφου με διάφορες τεχνικές και είδη

Η Αθίνα είναι η βάση μου, σπίτι, εργαστήριο, οικογένεια, εκθέσεις και τόσα άλλα! Πάντα όμως ήμουν τυχερός να ταξιδεύω, είτε για «δικαιопές» είτε για δουλειά. Πολλά έργα μου έγιναν σε τόπους παραθερισμού ή σε τόπους αγαπημένους, που έγιναν τόπο όχι μόνο για το τοπίο και τον πολιτισμό τους, αλλά κυρίως για τους ανθρώπους που ήταν εκεί ή που με συντρόφευαν στις εξορμήσεις. Ευτυχισμένος ή όχι, ερωτευμένος ή προδομένος, πάντα με κρατούσαν μέρη όπως ο Σίρνος για χρόνια, η Κορινθία πιο πρόσφατα, η Αίγινα, η Κύθηρα, η Χίος, η Σκύρος, η Μίκονος, η Αργολίδα και τόσα άλλα, για να περιοριστώ στα δικιά μας ελληνικά μέρη. Τόποι που ζωγράφισα πολύ και έγιναν μερικοί και δευτέρες πατρίδες σχεδόν, με το υπονοούμενο όντερο να γίνεται τόποι μόνιμοι που πάντα σπέρμα τους αναπαύω με νοσταλγία, αλλά χωρίς καμιά αποκορύφωση. Μου έδωσαν όσα μπόρεσα να πάρω και είμαι ευτυχής για τούτο.

Ισως ψάχνουμε όλοι μια άλλη πατρίδα, που δεν είναι πάντα γραφτό να στερηθείς σαν τέτοια. Αναγνωρίζω σίγουρα μια ιδιαίτερη έλξη για τις Κυκλάδες, χωρίς να παραγνωρίζω τη χαρά των Μετεώρων, του Μοστού, της ορεινής Πελοποννήσου, του Έβρου και τόσων άλλων

ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΜΕ ΚΡΑΤΗΣΕ ΚΑΙ ΜΕ ΣΥΝΕΠΑΙΡΝΕΙ ΑΚΟΜΗ, ΚΑΙ ΤΟΥΤΟ ΓΙΑΤΙ ΣΤΟ ΜΥΑΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΕ ΠΟΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΑΛΛΟΙ ΤΟΠΟΙ ΜΟΝΟ ΚΑΤΑ ΜΕΡΟΣ

Τοπίο Αγίου Ορους, Νέα Σκίτη, κάρβουνο και παστέλ σε χαρτί

περιοχών της πηρωτικής Ελλάδας. Ο τόπος όμως που συνδέθηκα μαζί του με μια πολύ στενή σχέση εδώ και περίπου τριάντα χρόνια είναι το Άγιον Όρος. Τόπος που με κράτησε και με συνεπαίρνει ακόμη, και τούτο γιατί στο μυαλό και την ψυχή μου συνδύασε πολλά από τα στοιχεία που είχαν άλλοι τόποι μόνο κατά μέρος: τοπίο, πολιτισμό, τέχνη, ιστορία, πνευματικές αναζητήσεις, ποικιλία, απίθανες γνωριμιές, εργασία. Ένας τόπος όπως ευλογημένος, με τη αγάπη του φυσικά, όπως άλλωστε και όλοι οι σημαντικοί τόποι ή και άνθρωποι. Αλλιώς, τι περιβόλι θα ήταν χωρίς τα λουλούδια αλλά και τα ζιζάνιά του; Ένας τόπος που με κρατεί κοντά του από πολλές πλευρές.

ΜΙΚΡΑ ΤΟΠΙΑ

Όσον αφορά τη ζωγραφική, μου έδωσε τη δυνατότητα να ασχοληθώ με πλευρές που δεν πίστευα και που τελικά με πλούτισαν νοητικά, με τη δική μου χαρακτηριστικά, αλλά και τη σημαντική ιστορία της στο Όρος, με τη ζωγραφική μικρών τοπίων, αλλά και τη δυνατότητα να επεκταθώ στις μεγάλες εφηνάρες των τοίχων, με την εικονογράφηση βιβλίων, αλλά και την επιμελέτα εκθέσεων. Αυτά όμως δεν είναι τα σημαντικότερα. Τα πιο σπουδαία είναι οι συγκροτήσεις με «αδυσπρόθετος ανθρώπινο» τόσο μοναχικό όσο και άλλων, κυριολεκτικά από όλα τα μίκη και πλάτη της υφής, του χάρμο μέσα στα παρθένα δάση, αλλά και η δίνη της συμμετοχής σε δεκάετες ακολουθίες, οι ανατροπές δεδομένων αντιλήψεων και η συνύπαρξη με ανθρώπους αφοσιωμένους. Το σημαντικό είναι η «αγάπη για την περιπέτεια» στην οποία αναφέρεται ο Φώτιος Κόντογλου, αλλά και οι «αληθινές αποκαλύψεις πάνω σε χίλιες δυο απορίες και τεχνικές εκζητήσεις» που βρίσκες εκεί ο Σπύρος Παπαλοκάς.

